

De Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium (hierna "Statbel");

Gelet op verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (hierna "de GDPR").

Gelet op Verordening (EU) Nr. 557/2013 van de Europese Commissie van 17 juni 2013 tot uitvoering van Verordening (EG) Nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de Europese statistiek met betrekking tot toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 831/2002.

Gelet op de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek (hierna "Statistiekwet");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "de wet van 30 juli 2018");

Gelet op de wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (hierna "de wet van 5 september 2018");

Gelet op de aanvraag van de Vrije Universiteit Brussel (hierna "VUB") ontvangen op 3 mei 2023;

Neemt de volgende beslissing, op 10 mei 2023,

I. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. De Vrije Universiteit Brussel (VUB) is een wetenschappelijke instelling met als basisprincipe vrij onderzoek. De hoofdopdrachten van de VUB zijn wetenschappelijk onderzoek en onderwijs.
2. Het onderzoeksproject waarvoor de gegevens worden aangevraagd heeft als doel de vruchtbaarheid van de Congolese (vrouwelijke) gemeenschap in België te bestuderen doorheen de tijd. De studie maakt deel uit van een grootschalig onderzoek naar de vruchtbaarheidstransitie in de Democratische Republiek Congo.
3. De aanvraag bevat 2 gewenste datasets:
 - a. Alle vrouwen geboren tussen 1926 en 1976 (stock 2021);
 - b. Alle vrouwen geboren tussen 1962 en 1993 (stock 2011).
4. De gevraagde gegevens voor elke dataset zijn:
 - a. Demobel: woonplaats (provincie), geboortejaar, geboorteplaats (categorieën), nationaliteit (categorieën), herkomstnationaliteit (categorieën), jaar van aankomst, huishoudtype, huishoudgrootte, geboortejaar kinderen, jaar huwelijk, aantal kinderen in het huishouden, nationaliteit vader (categorieën), herkomstnationaliteit vader (categorieën), jaar van aankomst vader;
 - b. Census-gegevens: opleidingsniveau, arbeidsmarktsituatie, beroepsstatuut, opleidingsniveau vader;
 - c. Administratieve gegevens over inkomen: beroepsinkomen (in decielen) en equivalent huishoudensinkomen (in decielen).
5. De gevraagde bewaarduur loopt tot vijf jaar na afloop van het project (1/11/2032).

II. BEVOEGDHEID EN TOELAATBAARHEID

6. Het betreft gepseudonimiseerde persoonsgegevens.
7. Statbel is door artikel 15 van de Statistiekwet gemachtigd om gepseudonimiseerde gegevens ter beschikking te stellen voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek.
8. Voor het opmaken van de Census, bevolkings- en gezinsstatistieken maakt Statbel gebruik van verschillende administratieve bronnen. Deze administratieve gegevens worden door Statbel zodanig statistisch bewerkt, dat het eindproduct zodanig verschilt van de bron dat het als eigenaar beschouwd mag worden.
9. Wat het administratief inkomen betreft, maakt Statbel gebruik van IPCAL-gegevens afkomstig van de FOD Financiën aangevuld met gegevens over niet-belastbare uitkeringen bekomen via o.a. de Kruispuntbank Sociale Zekerheid.

10. Voor IPCAL-data beschikt Statbel over een machtiging (Beraadslaging FO nr 04/2010 van 25 maart 2010 door het Sectoraal comité voor de Federale Overheid) om de gegevens te gebruiken voor bepaalde statistische doeleinden.
11. Statbel heeft een machtiging om RSZ-gegevens te gebruiken voor statistische doeleinden (Beraadslaging nr. 19/204 van 5 november 2019, gewijzigd op 22 december 2020 en 3 mei 2022, met betrekking tot de mededeling van niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens door de kruispuntbank van de sociale zekerheid en de actoren van de sociale sector aan het Belgisch statistiekbureau Statbel). Er is op 4 mei 2020 tussen de KSZ en Statbel een overeenkomst afgesloten voor de verdere mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens en anonieme gegevens.
12. Er dient een vertrouwelijkheidscontract afgesloten te worden met de aanvrager.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

a. Rechtsgrond

13. De aanvrager is een bestemming opgenomen in de Statistiekwet, zoals bedoeld bij artikel 15, eerste alinea, 4°.
14. De aanvrager voldoet aan de criteria zoals bepaald in artikel 4 van Verordening (EU) Nr. 557/2013 van de Europese Commissie van 17 juni 2013 tot uitvoering van Verordening (EG) Nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de Europese statistiek met betrekking tot toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 831/2002.
15. De aanvrager staat op de lijst van door Eurostat erkende onderzoeksinstituten.
16. Na analyse van het ingediende aanvraagdossier, van het onderzoeksproject, en rekening houdend met het vorige punt, wordt de aanvrager door Statbel erkend als onderzoeksinstituut.

b. Finaliteit en transparantie

17. Het gaat om een verwerking van gegevens in het kader van het algemeen belang.
18. De data zullen enkel gebruikt worden voor wetenschappelijk onderzoek. Op geen enkele manier zal het resultaat administratieve individuele gevolgen hebben.
19. De finaliteit van het onderzoek is in overeenstemming met de voorwaarden bepaald in de Statistiekwet.
20. De finaliteit van het onderzoek is in overeenstemming met de finaliteit die gecommuniceerd is naar de leveranciers van de administratieve data.

c. Evenredigheid

21. De data-aanvraag bevat een duidelijke motivering waarom de gevraagde variabelen nodig zijn voor het onderzoek.
22. Het is niet haalbaar om de analyses louter uit te voeren op basis van geaggregeerde gegevens.
23. De gevraagde bewaartijd loopt tot vijf jaar na afloop van het project (1/11/2032) en is billijk voor dergelijk onderzoek. Na afloop van deze termijn zullen de meegedeelde gepseudonimiseerde persoonsgegevens vernietigd moeten worden.
24. De resultaten van de studie mogen in geen geval gepseudonimiseerde persoonsgegevens bevatten, noch gegevens die de heridentificatie van de betrokken personen mogelijk maken. De resultaten van de studie mogen enkel globale en anonieme gegevens bevatten.

d. Veiligheidsmaatregelen

25. De ICT- en organisatorische veiligheidsmaatregelen vermeld in de conformiteitsverklaringen volstaan om het risico op datalekken of oneigenlijk gebruik van de data te minimaliseren.
26. De verantwoordelijke voor de verwerking en de Data Protection Officer zijn geïdentificeerd.
27. Om het risico op indirecte identificatie te beperken wordt bij gezinnen met 6 personen of meer dezelfde waarde weergegeven in het bestand.
28. Enkel resultaten op geaggregeerd niveau zijn toegelaten.
29. De gepseudonimiseerde individuele gegevens mogen niet doorgegeven worden aan derden.

IV. VOORWAARDEN VOOR HET GEBRUIK VAN DE GEGEVENS

a. Verspreiding

30. De resultaten worden geaggregeerd voorgesteld. Op die manier kan worden voorkomen dat gegevens worden geïdentificeerd nadat de resultaten zijn gepubliceerd.
31. De Onderzoeker moet er inderdaad voor zorgen dat, na analyse en gebruik van de gegevens, de gepubliceerde resultaten anoniem en globaal blijven, zodat de individuele gegevens er niet rechtstreeks of onrechtstreeks uit geïdentificeerd kunnen worden.
32. De resultaten mogen dus enkel onder globale en naamloze vorm worden verspreid.
33. Tenminste twee weken vóór de verspreiding moet de Onderzoeker de voorgenomen publicatie overigens aan Statbel ter inzage voorleggen.

b. Controle

34. De Onderzoeker stemt er uitdrukkelijk mee in dat vertegenwoordigers van de Gegevensbeschermingsautoriteit en/of Statbel, te allen tijde zonder voorafgaande ingebrekestelling toegang krijgen tot de lokalen en tot de informatica-infrastructuur waar de verstrekte gegevens worden bewaard, om na te gaan of de bepalingen van de beslissing, de bepalingen van de Statistiekwet en haar uitvoeringsbesluiten, alsook de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract worden uitgevoerd.
35. Op eenvoudig verzoek kan de Gegevensbeschermingsautoriteit en/of Statbel toegang krijgen tot andere lokalen en ICT-systemen om te controleren of er geen inbreuk gepleegd wordt op de bepalingen van de beslissing, de bepalingen van de Statistiekwet en haar uitvoeringsbesluiten en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.

c. Melding bij inbreuk op gegevens

36. Om te voldoen aan de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming moet de Onderzoek(st)er krachtens voorliggende beslissing elke inbreuk gepleegd op de aan hem/haar verstrekte gegevens melden aan Statbel.
37. De melding dient zonder uitstel te gebeuren, d.m.v. een e-mail gericht aan de Data Protection Officer van Statbel. In die melding zal alle gepaste en relevante informatie moeten zijn vervat zodat Statbel inzake de betrokken inbreuk de nodige maatregelen kan treffen, waaronder een aantal technische maatregelen erop gericht de gegevens onbruikbaar te maken, het schatten van het risico op een nieuwe inbreuk, de kennisgeving aan de bevoegde instanties en aan de benadeelde personen, en voorts het instellen (binnen het te voeren nadere onderzoek naar de inbreuk) van een audit over de betrokken processen en verrichtingen.
38. Verder verbindt de Onderzoeker er zich toe zijn volle medewerking te zullen verlenen aan alle administratieve en/of burgerlijke procedurele handelingen die n.a.v. de betrokken schending van gegevens en van andere daarmee samenhangende feiten zullen worden ondernomen tegen de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie.

V. Advies van de Data Protection Officer

39. Om deze redenen verleent de Data Protection Officer van Statbel een gunstig advies, overeenkomstig de modaliteiten van deze beraadslaging, voor het leveren van gepseudonimiseerde bevolkingsgegevens gegevens uit Demobel, Census en het administratief inkomen aan de VUB.

M DEZE REDENEN,

Verleent de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium de machtiging om de gevraagde gegevens aan de Vrije Universiteit Brussel onder de hoger vermelde voorwaarden mee te delen;

E. MEERSSEMAN

Data Protection Officer

Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

P. MAUROY

Directeur-generaal a.i.